

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 23. Telefon uredništva 80 70, 80-89 in 80 71.

Jugoslovan

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi in dogovoru. — Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30 68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29 60. Podružnica v Celju, Samostanska ulica št. 4.

Št. 20

Ljubljana, četrtek dne 26. junija 1930

Leto I.

Otvoritev konference Male antante

Ministri prisostvujejo zaključni seji novinarjev - Predlogi za gospodarsko Malo antanto - Včeraj prvi uradni sestanek ministrov

Štrbske Pleso, 25. junija. AA. Konferenca Male antante tiska je zaključila svoje delo na svečani seji, kateri so prisostvovali vsi trije zunanji ministri držav Male antante. Predsednik Švihovsky je izrazil svojo hvaležnost za zanimanje, ki ga ministri posvečajo delu Male antante tiska. Švihovsky je naglasil potrebo osnovanja centralnega tajništva tiska Male antante, ki bo imelo nalogo izvrševati sklepe Male antante tiska. Nato je govoril češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki je dejal, da zunanji ministri držav Male antante z zanimanjem zasledujejo delo Male antante tiska v šestih letih njenega obstoja. Gospod Beneš je naglasil, da bodo zunanji ministri držav Male antante proučili predloge, stavljene na sedanjih konferenci Male antante tiska ter dali o teh predlogih svoje mišljenje. Kar se tiče osnovanja centralnega tajništva Male antante tiska, je gospod Beneš dejal, da se nada, da bo to vprašanje pravilno rešeno z ozirom na interese Male antante.

Po tej seji so imeli zunanji ministri držav Male antante Beneš, Mironescu in Marinković sejo. Radi konference Male antante je prišlo v Štrbske Pleso okoli 80 novinarjev iz držav Male antante, mnogo novinarjev iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Francije, Italije, Rusije in Zedinjenih držav Severne Amerike.

Štrbske Pleso, 25. junija. d. Danes dopoldne se je najprej sestala k uradni svečani zaključni seji Novinarska mala antanta.

Odposlane so bile med viharim odobranjem vdanostne brzojavke na prezidenta Masaryka, kralja Aleksandra in kralja Karola. Nato je predsednik Švihovsky obvestil zunanje ministre dr. Beneša, dr. Marinkovića in Mironesca, ki so ob 9:45 vstopili v sejno dvorano, o sklepu Novinarske male antante, da se ustanovi tiskovni sekretariat, ter je zaprosil ministre za odobritev tega sklepa. Minister dr. Beneš je obljubil v svojem in svojih kolegov imenu, da bo zadevo proučil in podpiral.

Spomenica v Gospodarski mali antanti. Na koncu uradne seje je bila med udeležence Novinarske male antante razdeljena spomenica češkega poslanca Pekareka, ki obravnava problem gospodarskega sodelovanja vseh treh držav Male antante. Projekt poslanca Pekareka vsebuje splošne smernice, na kak način naj bi prišlo do izraza skupno gospodarsko sodelovanje Male antante. To sodelovanje naj bi se doseglo s smoteno skupno gospodarsko politiko, z izenačenjem tarifov na podonavskih tržiščih, s skupno in enotno transportno politiko v Podonavju, z osnovanjem močne mornarice v Črnem morju in z ureditvijo pristanišča Galaca v moderno pristanišče, ki naj bi postalo pravi vhodni Hamburg. Temu skupnemu gospodarskemu delovanju bi se lahko pridružile tudi druge interesirane države Evrope.

Ob 10:30 dopoldne so se vsi trije zunanji ministri odstranili s seje Novinarske male antante.

Štrbske Pleso, 25. junija. d. Načrt ustanovitve stalnega tiskovnega sekretarijata Novinarske Male antante bo zaradi nekaterih težkoč, ki so se pojavile v pogledu kraja in načina organizacije, odgojen za nekaj časa. Demantirajo vesti, da bi se sekretariat ustanovil na Dunaju. Dunajski tisk je proti temu zavzel dokaj čudno stališče.

Prva seja zunanjih ministrov.

Štrbske Pleso, 25. junija. d. Zunanji ministri dr. Beneš, dr. Voja Marinković in Mironescu so se ob 11. dopoldne sestali na prvo skupno posvetovanje. Konferenca je brez večjih formalnosti posegla v jedro vseh aktualnih političnih vprašanj. Ministri so se sami posvetovali v nepriznanosti kake tretje osebe. Obravnavali so najprej politično situacijo v Evropi. Konferenca je trajala ves dan. O njej je bil izdan prav kratek komunikat.

Kakor zatrjujejo, so se zunanji ministri Male antante danes na konferenci posvetovali tudi o skupnih gospodarskih problemih. Na romunski strani je opaziti stremenje, da se čim hitreje podpišejo trgovinske pogodbe. Trgovinska pogodba med Romunsko in Češkoslovaško bo podpisana takoj po konferenci še v Štrbskem Plesu. Jugoslovansko-romunska pogodba pa bo kmalu nato podpisana v Bukarešti, kamor se napoti zunanji minister dr. Marinković za tri dni.

Štrbske Pleso, 25. junija. d. Zunanji ministri držav Male antante gg. dr. Beneš,

dr. Marinković in Mironescu so imeli danes na prvi dan konference dva sestanka. Prvi je trajal od 10:30 do 13, popoldne pa so se ministri sešli ob 17, a posvetovanja ob 18 niso še bila končana. Do zdaj še ni bilo izdano nobeno uradno poročilo o poteku posvetovanj.

ČEŠKOSLOVAŠKO-ROMUNSKA TRGOVINSKA POGODBA PARAFIRANA.

Štrbske Pleso, 25. junija. d. Iz Prage je dospela vest, da so bile premagane zadnje težave v pogajanjih za češko-romunsko trgovinsko pogodbo ter da je bila ta pogodba že parafirana. Pogodbo bosta zunanja ministra prizadetih držav dr. Beneš in Mironescu v petek podpisala v Štrbskem Plesu. O vsebini trgovinske pogodbe govore v tukajšnjih krogih, da bo prinesla izdatno izboljšanje napram dosedanjemu stanju tako za Češkoslovaško kakor za Romunijo. Sklenitev pogodbe je tudi jako ugodno vplivala na potek posvetovanj vseh treh ministrov Male antante.

Štrbske Pleso, 25. junija. d. Podpis češko-romunske trgovinske pogodbe se bo izvršil na posebno slovesen način, pri čemer bosta zunanja ministra Češkoslovaške in Romunije v svojih nagovorih poudarila, da pomeni sklep pogodbe mnogo obetajoč napredek na poti ustvaritve gospodarske Male antante. Pogajanja za sklenitev jugoslovansko-romunske pogodbe pa ne potekajo tako naglo, čeprav ni nobenih popolnoma nepremagljivih zaprek.

Odmevi Mussolinijevih govorov

Ducejev brat trdi, da jih je izzvala Francija

Rim, 25. junija. n. Govori, ki jih je imel Mussolini koncem preteklega meseca v posameznih mestih srednje in severne Italije, so povsod našli močan odziv. Dogodki poslednjih dni so pokazali, da je italijanska diplomacija pričela izvajati dalekosežne načrte, za kar pričča tudi poslednje potovanje zunanjega ministra Grandija po Evropi.

Mussolini je očitno naznačil cilje Italije. Govori ministra Grandija v zbornici in v senatu so se razlikovali od Mussolinijevih govorov v toliko, da je govoril Mussolini očitno in rezko. Grandi je govoril zmerno in pomirljivo. Končno so izjave Turatija, ki jih je podal fašistom v Bologni, označevale vso opasnost, ki naj bi pretila Italiji in kateri je treba brez strahu pogledati v oči. Turati je naglašal, da fašizem ne bo ostal pred nikaršnji zaprekami, marveč bo stremel za svojimi cilji.

»Popolo d. Italia« prinaša članek svojega ravnatelja, Mussolinijevega brata, v katerem

rem so zbrani poslednji dogodki in v katerem piše članek, da je Benito Mussolini natančno napovedal, da se Francija pripravlja, da ogroža Italijo. Pri tem Arnaldo Mussolini dokazuje, da vojni krediti za oboroževanje v Franciji niso bili posledica Mussolinijevih govorov, nego da so bili nasprotno Mussolinijevi govori oni, ki so odkrili francoske načrte. Članek pravi, da so govore duceja sprejeli Italijani in tuji na različne načine in da so pri tem nastala tri tolmačenja, ki se dajo razdeliti v naslednje kategorije:

V prvi kategoriji so fašisti, ki so navdušeno sprejeli Mussolinijeve govore in se postavili na stališče, da ima Mussolini vedno prav.

V drugo kategorijo spadajo oni defetisti, ki vedno in povsod dvomijo, v tretjo pa oni, ki so z radovednostjo pričakovali, kaj bo po teh govorih nastalo in čemu je Mussolini alarmiral svet.

Nove korupcijske afeze na Madžarskem

Aretacija šela javne varnosti in drugih osebnosti

Budimpešta, 25. junija. n. Afera radi gradnje novih vojašnic za orožnike in redarje se vedno bolj širi. Ugotovljeno je, da so v to afero zapletene zelo ugledne osebnosti, ki so v zvezi s članj parlamenta in vlade. Glavni faktor te afeze je arhitekt Geza Halasz, ki je v nedeljo pri ponovnem zaslišanju preiskovalnemu sodniku imenoval svoje skrivce. Kot glavnega je navedel dr. Kazimir Waya, svetnika v ministrstvu za notranje zadeve in šefa javne varnosti. Pričakuje se, da bo dr. Waya aretiran.

Budimpešta, 25. junija. n. Danes popoldne je bil dr. Kazimir Waya aretiran in pridržan v preiskovalnem zaporu.

Budimpešta, 25. junija. n. V vojnem ministrstvu je bila odkrita druga afera zaradi

Danes je bilo izvršenih več aretacij. Med aretiranci je tudi major Kato, ki je sodeloval pri teh dobavah. Poleg njega je bilo aretiranih 20 častnikov, med njimi tudi neki polkovnik. Sinoči se je v Komarovu usmrtil Anton Weber, topniški kapetan, ki je bil istotako zapleten v to afero.

Bratislava, 25. junija. n. Tukajšnji madžarski list »Regell« poroča, da je v aferi orožniških in policijskih vojašnic vpleten tudi sam notranji minister Szitovskij. Fingiranih dobav. Afera se naglo razvija.

Vremenska napoved

Dunaj, 25. junija. d. Vremenska napoved dunajskega meteorološkega zavoda za jutri: menjaje oblačno. Naraščajoče nagnjenje k nevihtam.

Grof Bethlen se je vrnil v domovino

Izjave novinarjem o ciljih londonskega obiska

Budimpešta, 25. junija. d. Ministrski predsednik grof Bethlen se je danes ob 10. dopoldne vrnil s svojega potovanja po inozemstvu v Budimpešto. Pripeljal se je v avtomobilu. Takoj je prevzel svoje posle. Ni doslej še dognano, po kateri poti je grof Bethlen prišel iz Švice na Madžarsko.

Ministrski predsednik grof Bethlen je izjavil zastopnikom tiska, da njegova pot v London ni imela nobenega drugega namena, kot izreči zahvalo angleški vladi za podporo in usluge, ki jih je Anglija izkazala Madžarski pri pogajanjih v Haagu in Parizu. Dalje je hotel angleške merodajne činitele informirati o madžarskem vprašanju in spoznati stališče angleške vlade v drugih važnih političnih problemih.

Grof Bethlen je dalje naglašal, da njegovo potovanje nikakor ni bilo v zvezi z najetjem madžarskega posojila, ker bi drugače ž njim potoval tudi finančni ministar.

Pač pa je stopil v pogledu posojila v stike z londonskimi finančniki, kar pa še ne pomeni zaključka posojila. Dobil je vtis, da kažejo v Angliji umevanje za madžarske težnje. Druga notranjepolitična vprašanja Madžarske niso prišla v razgovor.

Grof Bethlen je naposled odločno demantiral vse vesti, da bi bilo njegovo potovanje v inozemstvo v zvezi z vprašanjem madžarskega kralja. O madžarsko-italijanskih odnosih so v Angliji po zahtevi grofa Bethlena popolnoma dobro orientirani. Odnosaji med Italijo in Madžarsko niso tajnega značaja, marveč taki, da ni potreba posebnih uganj za diplomate.

Glede vesti, da je potoval v Rim v svrhu posredovanja med Anglijo in Italijo, je pripomnil, da ne potuje v inozemstvo, da bi tam govoril o meddržavnih odnosih, ki njega nič ne brigajo.

Vladna kriza v Nemčiji

Berlin, 25. junija. n. Seja državne vlade je sinoči trajala do 1. Danes dop. se je nadaljevala, a je bila zopet prekinjena ter se bo nocoj še nadaljevala. Zvedelo se je samo toliko, da je dosednji minister za javna dela Dietrich pristal na to, da prevzame državno finančno ministrstvo. Vsi sklepi, ki jih bodo nocoj sprejeli, bodo poslani jutri zjutraj s posebnim kurirjem državnemu kancelarju v potrditev. Položaj je še vedno zelo negotov; politični krogi računajo, da bo nemška ljudska stranka izstopila iz koalicijske, ker ne more pristati niti na stari, niti na novi finančni program. Če se to zgodi, bo vlada poskušala, da svoje sklepe v finančnih stvareh izvede z naredbom.

Razsodba proti morilecu Rajaciću

Zagreb, 25. junija. k. Danes ob 12. je bila razglašena razsodba v procesu proti Milanu Rajaciću, ki je meseca aprila sredi Illice ubil svojo ženo. Rajacić je obsojen na 2 leti robi in na izgubo častnih pravic za 5 let. Rajacićevo prošnjo, da ga puste nekaj časa na prostem, da uredi firmo in poskrbi za svojega otroka, je sodišče odklonilo.

Veliko inozemsko posojilo za Romunsko

Bukarešta, 25. junija. n. V gospodarskih krogih se je razširila vest, da se vlada bavi z vprašanjem zaključitve inozemskega posojila, ki naj bi ga baje dala finančna skupina Kampfmeyer. Eden glavnih pogojev tega posojila bi bil, da se tej skupini zagotovi monopol za izvoz kmetijskih proizvodov. To vest prinašajo listi z rezervno in pripominjajo, da je vlada res prejela več ponudb za posojilo iz Anglije, Nemčije, Amerike in Francije. Po vestih »Lupte« bo Romunija v kratkem dobila posojilo na angleškem denarnem trgu v višini od 50 milijonov dolarjev. Pogajanja za to posojilo so se začela na inicijativo kralja Karla.

Tišočletnica islandske ustave

Reykjavik, 25. junija. AA. Semkaj je prispelo odposlansvo angleškega parlamenta in 600 dijakov iz Danske, Norveške, Finske in Švedske.

Udeležili se bodo slavnosti povodom tisočletnice islandskega parlamenta.

Pomembna in razveseljiva fuzija

Med mnogimi hudimi napakami, ki jih je rodilo pretirano strankarstvo, je bila — ne na zadnjem mestu — tudi ta, da je bilo že na vsakem polju toliko organizacij, kolikor je bilo strank. Kolikor strank, toliko obrtnih organizacij, kolikor strank, toliko delavskih organizacij in prav ista slika na kulturnem in tudi na gospodarskem polju, kjer je bila ta pretirana razcepljenost najbolj napačna.

Vsi smo dobro čutili, da vsled te silne razcepljenosti ne moremo prav napredovati in dostikrat so bili tudi slišni nasilni glasovi, a takoj je strankarsko časopisje ta svarila udušilo, ker so pač stranke zahtevale popolno poslušnost svojih pristašev in zato hotele imeti na vseh poljih svoje organizacije.

Posledica tega je bila, da je narod plačeval na vsakem polju tri do štiri uprave, ko bi ena čisto zadostovala. Za telovadbo, za pevske zборе, za prosvetna društva, za knjižnice, povsodi smo imeli po več osrednjih uprav, ko bi z eno, največ pa z dvema, prav lahko izhajali. Najbolj pa se je ta napaka pokazala v gospodarstvu. — Več ko jasno je, da imajo vsi živinorejci en in isti interes, prav tako vsi vinogradniki, vsi krojači in čevljarji in tako po vrsti vsi pripadniki enega stanu; vsled pretiranega strankarstva pa so morali pristaši istega stanu sedeti v različnih organizacijah in si med seboj nasprotovati. Iz istega vzroka ni bilo najvažnejše, da organizacija doseže za stan, za splošnost čim več, temveč odločilno je bilo, da zbere čim več članov in da je močnejša od nasprotne organizacije. Mesto tekmovalnosti je nastalo medsebojno oviranje.

Tudi naše združništvo, naša najvažnejša gospodarska organizacija se ni mogla otrestiti te splošne napake. Čeprav v manj ostri obliki, se je tudi tu vršil boj za članice, mesto da bi se združile vse sile za rešitev onih velikih nalog, ki jih mora izvesti združništvo. Zakaj neprimerno težjo nalogo imajo danes zadrage ko nekdanj. Če je bila včasih naloga zadrug, da rešijo kmeta pred oderuhi, da zberejo ljudski denar in da z raznimi pridobitnimi zadrugami omogočijo svojim članom gospodarski napredek, je danes naloga zadrug, da zbrani ljudski kapital uporabijo na ta način, da se ustvari narod nove možnosti zaslužka. Naloga našega združnega kapitala je tudi ta, da je glavni stebel gospodarske osamosvojitve naroda. Zadrage razpolagajo s cenim kreditom in ta cenim kredit mora biti podlaga vseh potrebnih velikih investicij, ki jih mora dežela izvesti, če hoče gospodarsko napredovati. Ne zadnja naloga združnega kapitala je tudi ta, da izvede nacionalizacijo tujih podjetij, in da popravi ono velikansko napako, ki se je zgodila v povojnih letih.

Če pa hoče naše združništvo vse te naloge izvesti, potem mora biti močno in enotno. Kadar so pred očmi tako visoki cilji, takrat ni mesta za medsebojna nasprotovanja, takrat mora eden podpirati drugega. Naše združništvo mora biti ena celota, prožeta z eno mislijo, učinkujoča vsled enotne volje, ki jo obvlada. Mesto tega pa smo imeli štiri zadržne centrale, vsaka zgrajena na drugi podlagi, vsaka s svojo voljo in miselnostjo, vsaka pa tudi s svojim kapitalom. Če bi bil ves ta združen v eni upravi, bi pri najmanjših stroških najbolje učinkoval, tako pa je razdeljen v štiri uprave mnogo veljal, a manj učinkoval.

Dostikrat se je sicer že poskušalo, da bi se doseglo vsaj zblizanje združnih organizacij, toda vedno je pretirano strankarstvo take poskuse v kali onemogočilo. In šele sedaj, po 6. januarju, so se tudi na tem polju zboljšale razmere in kot prvi vidni in nad vse razveseljiv uspeh te spremembe se je izvršila fuzija Zadržne zveze v Celju z Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani. Že samo suhe številke povedo, kako velik pomen je v tej fuziji, vsaj šteje nova zveza že okoli 350 zadrug, ki imajo zbrana nad 600 milijonov ljudskega denarja. Je to kapital, ki bo sigurno regulativno uplival na ves naš denarni trg in povzročil pocenitev kredita. Ta kapital pa je tudi tako močan, da more izvesti tudi večje stvari, tudi one visoke naloge, ki čakajo na slovensko združništvo.

To moramo tembolj upati, ker že Zveza slovenskih zadrug je dokazala, da je v dobrih rokah. Njen napredek v zadnjih letih je naravnost presenetljiv, zlasti še, če se pomisli, kakšno je bilo stanje pred leti. Fuzija obeh samostojnih združnih central opravičuje k najlepšim nadam in pre-

»Južni križ« srečno preletel Atlantik

Skozi gosto meglo dosegel obalo Nove Fundlandije - 2 uri brez zvez z radio-postajami

London, 25. junija. AA. Danes so kapetan Kingsford Smith in njegovi tovariši preleteli Atlantski ocean od Irske do Nove Fundlandije. Tako je bil Atlantski ocean znova zavojevan.

Zmagovito letalo je monoplan »Southern Cross« (Južni križ), s katerim je napravil avstralski letalec Kingsford že več znamenitih poletov. Kingsforda so spremljali pilot nizozemske vzhodnoindijske letalske družbe van Dyk, kapetan Saul iz Dublina in radiotelegrafist Stannage.

Letalo »Southern Cross« je zapustilo Port Marnock v bližini Dublina večeraj zjutraj ob 4:30. Razen dveh ur so bili letalci

ves čas poleta v stalni zvezi z vsemi brezžičnimi postajami na obeh straneh Atlantskega oceana.

Tu so pričakovali vesti o poletu z veliko napetostjo in v času, ko se letalo ni javljalo, so bili precej v skrbeh za njegovo usodo, ker se je že toliko poletov preko Atlantskega oceana z vzhodne strani pone srečilo.

Končno je prispela dopoldne vest, da se je veliki polet popolnoma posrečil.

Davi ob 10:13 angleškega poletnega časa je letel »Southern Cross« nizko nad Novo Fundlandijo in iskal Harbour Grace.

Bilo je zelo megleno in letalec so le s

težavo našli pristajališče. Nad eno uro so krožili v bližini, na kar so srečno pristali. S tem poletom preko Atlantskega oceana je Kingsford Smith dodal svojim odličnim letalskim uspehom nove lavirike. Je največkrat obkrožil z letalom svet. Leta 1928. je v družbi treh tovarišev prvi preletel Pacifik iz San Francisca v Sydney. Minulo leto je preletel zračno črto Avstralija-Croyden v rekordnem času 12 dni 14 ur in pa 18 minut. Oba poleta je dovršil v letalu »Southern Cross«.

New York, 25. junija. AA. Letalo »Južni križ« je pristalo danes ob 10:53 v Harbour Graceu.

Pred glavnimi zletnimi dnevi

Ljubljana-matica si zopet priborila kraljev meč - Izidi nadaljnih tekem - Ovacije ameriškim Sokolom - Slavnostno razpoloženje Beograda

Beograd, 25. junija. I. Davi ob 7. uri so se pričele tekme višjega in srednjega oddelka SKJ. Posebne važnosti je bila tekma vrst višjega oddelka, ker se je ta boril za predhodno nagrado, ki jo je leta 1925. ob priliki medzletnih tekem v Beogradu poklonil Nj. Vel. kralj. Darilo predstavlja krasen pozlačen meč, ki ga hrani od leta 1925. Sokolsko društvo Ljubljana matica. Vsakokratna zmagovalska vrsta se gravira v meč. V letošnji tekmi so nastopile tri vrste, in sicer: Ljubljana matica, Maribor in Celje ter 12 posameznikov. Pričakovati je bilo, da bo zmagala Ljubljana matica, ker so bili v tej vrsti razen vodnika brata inž. Kavčiča sami bratje, ki so tekmovali za slovensko prvenstvo, in sicer Gregorka, Šumi, dr. Orel, Antosičewicz, Žilič in Gabe Zupančič. Vendar je bila vpoštovana možnost, da zmaga vrsta Maribor, v kateri je nastopil jugoslovanski prvak brat Primožič in poleg njega tekmovalci za slovensko prvenstvo bratje Celhar, Arnož in Lapajne. Celjska vrsta je imela pri tako hudi konkurenci težko stališče. Zmagala je vrsta Ljubljana matica s 553.50 točkami in si s tem znova priborila pravico, da hrani kraljev meč do prihodnje tekme višjega oddelka. Drugo mesto je zasedlo Celje s 474.13, tretje pa Maribor s 454 točkami. Med posamezniki je bil prvi Primožič (Maribor) 96.75, drugi Gregorka (Ljubljana matica) 95.75, tretji Malaj (Ljubljana I) 92.25.

V srednjem oddelku je tekmovalo 12 vrst. Izven konkurence je dosegla vrsta poljskega Sokola iz Varšave 587.50 točk, prvo mesto je zasedla župna vrsta Novi Sad s 582.75, drugo župna vrsta Kranj 551.31, tretje Beograd 542.38. Med poedinci so bili v tem oddelku prvi Žakić, Novi Sad s 98.25, drugi Pristav (Jesenice) s 97.25, tretji Pavšič (Ljubljana matica) s 96 točkami.

V tekmi višjega oddelka članice je nastopila le mariborska vrsta. Vsega skupaj je tekmovalo 26 sester. Zmagala je sestra Marjanović Olga (Pančevo) s 52.25, drugo mesto si delijo Krajnović Živka, Pančevo, in Krizmanić Marija, Maribor, z 48.5, tretje Tušak Milena, Ljubljana matica, z 48 točkami.

Skoki v vodo. Ob 13. uri so tekmovali Sokoli v vodnih skokih na Savi v kopališču BOB kluba. V tej tekmi je z lahkoto zmagal član Sokola Ljubljana matica brat Antosičewicz z 72.40 točkami, drugi je bil Minić, Zemun, z 49.90, tretji Celer, Zemun, s 17.50.

Danes dopoldne so se vršile posebne tekme članov in članic v lahki atletiki.

Članice: tek 100 m, 43 tekmovalcev: 1. Nowosad Kazimir, Lwow, 11.24 sek., 2. Pavšič Peter, Ljubljana matica, 11.48, 3. mesto si delijo Madjarević Rudi, Zagreb II, Petković Lado, Beograd I, Novaković Ferdinand, Beograd I, in Šik Vladimir, Sombor, 12 sek.

Članice: tek 400 m, 10 tekmovalcev: 1. Madjarević, Zagreb 2, 54 sek., 2. Tučan Franjo, Zagreb 2, 54.12, 3. Šik Vlado, Sombor in Barišček, Pančevo, 54.36.

Članice: tek 800 m, 2 tekmovalca: 1. Tučan Franjo, Zagreb II, 2.98, 2. Odanović Nemanja, Sombor, 2.224.

Članice: met krogla, 34 tekmovalcev: 1. Filgner Zbigniew, Poznanj, 12.04 m, 2. Pavšič Peter, Ljubljana matica, 11.75, 3. Novaković Ferdinand, Beograd, 11.42.

pričani smo, da bo dobilo ž njo vse naše gospodarstvo nov podnet, naše združništvo pa nov razmah. Pomembna konsolidacija je dosežena z novo fuzijo in zato čestitamo onim, ki so to fuzijo izvedli.

Članice: skok v daljino z zaletom, 32 tekmovalcev: 1. Novaković Ferdinand, Beograd, 612 cm, 2. Stepišnik Stane, Ljubljana matica in Nowosad Kazimir, Lwow, 6099 cm, 3. Pavšič Peter, Ljubljana matica, 608 cm.

Članice: skok v daljino brez zaleta, 17 tekmovalcev: 1. Petković, Beograd I, 289 cm, 2. Buratović, Zagreb II, in Pavšič Peter, Ljubljana matica, 283 cm, 3. Novaković Ferdinand, Beograd I, Marković, Beograd I, in Tončič, Karlovac, 268 cm.

Članice: skok v višino z zaletom, 42 tekmovalcev: 1. Tončič Stanko, Zagreb II, 167 cm, 2. Nowosad, Lwow, 165 cm, 3. Barušček, Pančevo, 160 cm.

Članice: skok v višino brez zaleta: 1. Buratović Ivo, Zagreb II, 145 cm (boljše kot jugoslovanski rekord), 2. Tončič Stanko, Zagreb II, in Fingr Zbigniew, Poznanj, 135 cm, 3. Lucijanič, Karlovac in Pavšič Peter, Ljubljana matica, 130 cm.

Tekmovalci v metanju diska, kopja in skoka ob palici še ni zaključeno.

Članice: tek 60 m, 17 tekmovalcev: 1. Petričič Mila, Zagreb, 8.6 sek., 2. Stefaniji Sulejka, Zagreb II, Kasprzakowna, Poznanj, Krajnović Zanka, Pančevo, po 8.8, 3. Bastelkova, Zagreb II, in Šantl Duša, Ljubljana matica, po 9 sek.

Članice: 100 jardov, 5 tekmovalcev: 1. Petričič Mila Zagreb 2, 13, 2. Bestelkova Anica, Zagreb 2, 12, 3. Stefaniji Sulejka Zagreb 2 in Manzi Stefanija Veliki Bečkerek 13.

Članice: met žoge 2 kg z obema rokami, 13 tekmovalcev: 1. Krajnović Paunka, 52.4 m, 2. Stefaniji Sulejka, Zagreb II, 50.8, 3. Gjud Pavla, Ljubljana-matica 50.05 m.

Članice: skok v višino z zaletom, 17 tekmovalcev: 1. Šantl Duša, Ljubljana-matica in Musilowna Stanislava, Poljska, 130 cm, 2. Stefaniji Sulejka, Zagreb, Krajnović Anica, Pančevo, in Marjanović Pančevo, 129 cm.

Sokoli na grobu kralja Petra

Danes je delegacija Vseslovenskega sokolskega saveza obiskala grob pokojnega kralja Petra na Oplencu ter se poklonila njegovim manom. Na grob je položila venec. V tej delegaciji so bili I. podstarosta SKJ brat Gangl, član starešinstva COS brat Jyrak, starosta poljskega Sokolstva brat grof Adam Zamojski, načelnica COS sestra Mila Damala in član starešinstva SKJ brat Živković ter zastopnik ruskega Sokolstva starosta brat Atamanov.

Navdušen sprejem Sokolov iz Amerike

Beograd, 25. junija. I. Danes zjutraj ob 8. uri je prispelo v Beograd 150 jugoslovanskih Sokolov iz Amerike. Na postaji se je še pred prihodom vlaka zbrala ogromna množica ljudstva. V imenu beogradske občine je goste sprejel podžupan g. Krstić, ki ga je obdajalo večje število beogradske občinskih svetovalcev. — Ko so se Sokoli, navdušeno pozdravljeni od zbrane množice, zbrali na peronu, jih je prvi nagovoril g. Krstić, nato je govoril v imenu SKJ podstarosta Gangl in končno g. Marjanović, šef osrednjega presbira. Vsi govori so bili aplavdirani in pozdravljeni s burnimi manifestacijami in vzkliki kralju in jugoslovanskim Sokolom. Na pozdrave je odgovoril v imenu ameriških Sokolov brat I. Mladineo, eden glavnih zastopnikov sokolske misli v Ameriki.

Nato se je sestavil spreved, ki je krenil po glavnih beogradske ulicah z godbo na

čelu. Pred ministrstvom pravde je Sokole pozdravil minister pravde dr. Srškić. Ko so prišli mimo dvora, so ameriški Sokoli priredili burne ovacije kralju in njegovemu domu. Spreved je nato odšel pred ameriško poslaništvo, kjer je Sokole pozdravil g. George, poslaniški tajnik. Zahvalila sta se mu za njegove besede brata Mladineo in podstarosta brat Gangl. Odigrali so ameriško in našo narodno himno. Sokoli so bili nato sprejeti v poslaništvo. Za tem so odšli zastopniki ameriških Sokolov na dvor ter se vpisali v dvorno knjigo.

Ameriški Sokoli so poslali pozdravne brzojavke predsedniku Združenih držav Hooverju in ameriškega poslanika v Beogradu g. Princeu, ki se sedaj muči na Bledu. Jutri zvečer priredi izseljeniška organizacija slavnostno večerjo na Topčiderju v čast ameriškim Sokolom.

Prihod češkoslovaške vojske.

Beograd, 25. junija. AA. Dne 26. t. m. ob 8. zvečer bodo prispeli v Beograd oddelki češkoslovaške vojske na čelu z ministrom narodne obrambe češkoslovaške republike Viškovskim. Pri sprejemu bodo sodelovali službeni predstavniki vojske, sokolstvo in meščanstvo.

Prihod romunske vojske.

Beograd, 25. junija. AA. Dne 26. t. m. ob 13:45 bodo prispeli v Beograd oddelki romunske vojske, ki bodo kot gostje sodelovali pri vajah na vsesokolskem zletu. Romunsko vojsko bodo sprejeli službeni predstavniki, vojska, sokolstvo in meščanstvo.

Krvavi nemiri na Španskem

Madrid, 25. junija. n. V Seville je prišlo večeraj do krvavih spopadov med stavkujočimi in med orožništvom. 15 oseb je bilo ranjenih, od njih 3 smrtno. Stavka še vedno traja v polnem obsegu in je ves proskra preskrbuje občinstvo s kruhom. Javljajo pa, da so voditelji stavkujočih sinoči met ustavljeni. Vse trgovine so zaprte. Voj-zapustili mesto in da bo jutri delo zopet normalno teklo.

Poskusi, da bi se tudi v Bilbao-u proglasila splošna stavka, niso uspeli. Vlada trdi, da so dogodke v Seville povzročili revolucionarji in anarhistični elementi.

Premestitve v politični službi

Beograd, 25. junija. Premesteni so: Matej M. Kakeš, okrajni načelnik Novo mesto za banskega svetnika k banski upravi dravske banovine, okrajni načelnik v Prevaljah Richard I. Koropec za sekretarja k upravi dravske banovine, okrajni načelnik v Kočevju Fridrik Logar za okrajnega načelnika v Novo mesto, načelnik novljanskega okraja Albert J. Tlačer za načelnika v Kočevju, načelnik v Logatcu Ciril M. Poklukar za načelnika novljanskega okraja, podnačelnik v Radovljici dr. Karel K. Peterskič za načelnika v Logatcu, podnačelnik v Brežicah dr. Ivan Vidmar za načelnika v Radovljici, sekretar v Logatcu Franjo S. Marešič za podnačelnika v Brežicah, sekretar ekspoziture v Škofji Loki dr. Dionizij Maraz za načelnika v Prevaljah, sekretar v Mariboru Franjo A. Levičnik za sekretarja v Škofjo loko, sekretar dravske banovine v Ljubljani Franjo B. Vovšek za sekretarja Maribor, levi breg, načelnik v Litiji dr. Ivan Senekevič za načelnika v Samobor.

„Astrahanski port“

(Groteska iz sovjetske Rusije.)

»Kaj je s pristaniščem? Kaj pravijo v centru?« Tako sprašujejo astrahanski mornarji. »Načrt pristanišča je v delu!« jim odgovarja sodrnik uprave kaspiske mornarice. »O tem že davno poslušamo. Povejte nam vsaj, kdo ga ima v delu?« »Hm, se mi zdi, da mi, sicer pa... zdaj ne več. Res ne vem, kdo.«

In res so načrt izdelovali že v Nižnem Novgorodu. Načrtali so že osnovno shemo. Nato je pa nekje načrt utonil. Ali je izginil v Čuvodput (centralna uprava vodnih cest), ali pa še nekam drugam, na kar se je pričela zmešana in zapletena istorija astrahanskega pristanišča.

Načelnik zemljerojnih del Volgo-Kaspiškega kanala je nepričakovano dobil nalogo izdelati ta načrt. Samo po sebi se razume, da je zahteval potrebno osebje. NKPS (prometni komisariat) mu ga dodeli. In res, kakor da je v Astrahani zakipelo delo. Nič zato, če je kanal pod upravo Kasparja (kaspiske paroplovbe), ta pa ima svoj sedež v Baku, — osebje se pa le zbira v Astrahani in Astrahanci so že izvedeli za naslov in tiščijo s povpraševanjem. Zanimivo!

Kar naenkrat pa je vse spet na glavi: osebje se vrača vsaksebi, pisarna se zapre. Istočasno se pa izve, da izdelujejo načrt neki drugi ljudje, tudi v Astrahani, pa ni mogoče dognati, kdo. Nazadnje pa kroži od uste do ust edina skrivnostna beseda in obvisi nad astrahanskimi pomoli: Cumor.

... »Pravijo, da Cumor... Cumor je nekoga poslal... Cumor ima vse v rokah...« »Dovolite, pa kaj je ta Cumor?« »Centralna uprava morskog paroplovbe.« »A tako, torej je to v Moskvi?« »V Moskvi.« »No vidite, načrt pa izdeluje oddelek pristanišč Zakavkazja. Ta pa je v Tiflisu.« »Kaj ima torej tu opraviti Moskva, ali Cumor? Ne, ne, Cumor ni tisti!«

Dogodki se čedalje bolj zapletajo. Govori se o skrivnostnem inženjerju, ki je o pristanišču nekje predaval in izginil. Nekdo ga je skušal najti — brez uspeha. Nekdo je hotel izvedeti, kje je predaval, — nič.

Naenkrat dobi Kaspar od Cumorja grozno brzojavko: Temeljem odloka STO se vam predlaga, da takoj začnete s kopanjem za pristanišče. Začnite v Gurjevskem Baru... — Tako! Počakajte! Kje pa je načrt? Ne bomo vendar kopali po prstih. Pa tudi kreditov ni. Saj ne bomo plačevali delavcev z nikami. Prosimo takojšnjega odgovora!

Vse tiho. — Streljajte brzojavke za načrt in kredite! — Vse tiho. — Še enkrat! — Tišina!

Povelje je pa le tukaj, jasno in znano že vsem Gurjevcem in Astrahancem. — In planota Gurjev in Astrahan na Kaspar: Kopajte, pa konec!

»S čim, batjuška, kako?«

Sicer pa napeta tišina, polna pričakovanja — že cele mesece, pravzaprav že od lani, ah, kmalu bi pozabil, — že par let...

Iz egiptovske grobnice

Iz grobnice egiptovskega velikega duhovna Raverja, ki je umrl 2730 let pred Kristusom, so izkopali raziskovalci marsikateri zanimiv predmet. Največjo pozornost je vzbudila umetniško izdelana posoda, od katere je vel izredno dober duh. Starinoslovci so našli v posodi neko snov, ki je hranila že skoraj 5000 let duh po faraonskih cvetličnjakih. Posoda je bila nemudoma spet hermetično zaprta in bodo neznano dišavo v njej preiskali strokovnjaki.

Raziskovalci so našli tudi posodo iz samega zlata in v njej je bil zaklad zlata in biserov. Naravnost neprecenljiva najdba pa je zapesnica iz 4000 rubinov, ki jo je, kakor je bilo zapisano v papirusni oporoki, po smrti matere velikega duhovna podedovala njegova žena.

Izumirajoči rod

V srednjem delu severne Sibirije živi peščica ljudi, ostanek nekdanjega velikega in močnega rodu, svoje skromno življenje. To so Ostjaki, ki žive ob bregovih pritokov reke Jenisej. Ta rod dandanes izumira. Ostjakov živi dandanes le še kakih 700 in zato se ruski učenjaki, zlasti jezikoslovci, podvzajajo, da proučujejo in vpišejo navade, življenje in jezik teh ljudi. Ruski učenjaki so tudi dognali, zakaj Ostjaki izumirajo. Ugotovili so namreč, da je življenje celega

rodu odvisno samo od uspeha zimskega lova. Če je zimski lov dober, so do naslednje zime preskrbljeni. Kakor pa zimski lov ni ugoden, se začne splošno umiranje od lakote. Loviti začne meseca januarja in lov traja približno tri mesece. Največ love sobole in jelene. Če pa pritise hud mraz — včasih do 50 stopinj pod ničlo, lovci ne morejo dovolj sobolov in jelenov naloviti, in takrat se lotijo tudi medvedov. Medvede pa love le v skrajni sili, ker se te živali silno boje. Verujejo namreč, da živi v vsakem medvedu duša kakega umrlega Ostjaka. Če pa medved Ostjaka rani, pravijo, da mora ranjenec piti medvedjo kri, sicer je izgubljen. Tako živi teh 700 ljudi in čakajo, kdaj bodo izumrli.

Clovek, ki kameni

V bolnišnici usmiljenih bratov v Pragi leži 38leten invalid, ki se že 4 leta ne more ganiti s postelje in ki le še s prsti lahko nekoliko miga, sicer pa je že popolnoma neobčutljiv. Njegove mišice namreč v pravem pomenu besede kamene. Gre tu za neko bolezen, od katere pozna medicinska literatura le kakih 70 slučajev. Prvi slučaj te bolezni so zapisali leta 1798. Za to bolezen nimajo doslej še nobenega zdravila. Bolnika zdravita dva zdravnika, ki opisujeta njegovo stanje tako-le: Po zimi leta 1919./1920. je prestal 38letni bolnik težko hripo. Takrat je ležal 8 mesecev, ker ga je silno bodlo in vleklo v desnem stegnu. Do

leta 1924. bolnik ni čutil skoro nobenih bolečin. Leta 1924. pa je nenadoma začutil nove bolečine v desni rami in zdelo se mu je, kakor da mu vklepajo prsa in hrbet v težak oklop. Vsa zdravila in vse zdravniške metode niso nič pomagale. Po operaciji desne rame se je bolniku stanju še poslabšalo. Začele so mu namreč dreveneti gornji deli rok in komolci. Preteklo leto so mu odvevale še večje skupine mišic, srčne mišice pa še delujejo. Vzrok drevenenja pa je popolnoma neznan.

Sibirski meteorji

Ravnatelj meteoritnega oddelka Akademije znanosti L. A. Kulik že od leta 1927. vodi preiskovanja slodov meteorita v turhanski tajgi, kjer je padel leta 1908. V pokrajini, kjer je meteorit padel, se vidi samo prevrženo ožgano drevje na prostoru nad 10.000 kv. metrov. Uspešno preiskovanje ovira neprodornost povalejenega drevja, skozi katero ni mogoče ne peš, ne na konjih. Neobhodno pa je, da se opredeli po možnosti natančno mesto pada.

Član komiteja Severa Suslov, ki se je že leta 1926. sam udeležil ekspedicije v turhansko tajgo, je predložil preiskovanje drevnih zametov potom aerofotografiranja. Prizadete organizacije so predlog že sprejele.

Letalcu komiteja severnih poti Čuhnovskemu (že znan iz ekspedicije Krasina) je predloženo, poletiti iz Irkutsk v turhansko tajgo in skupno z akademikom Kulikom vso pokrajino fotografirati iz zraka.

Snemanje so bo vršili med 25. junijem in 3. julijem. Slika bo važna in merodajna za ugotovitev smeri piša, ki je prevrgel ogromne gozdove, na podlagi česar bo mogoče šele sklepati o mestu središča katastrofe.

Kulik je postavil hipotezo, da se je meteorit, ko je prišel v območje atmosfere, razletel kakor šrapnel in se zaril v zemljo v več desetstisoč kosih.

Ocean je prodal

Veliko smeja je povzročil v Ameriki, v državi New-Yersey, lopov, ki je nekemu branja in pisanja nevedčemu človeku prodal del Atlantskega oceana za 200 dolarjev. V bližini Wollwooda se je namreč kopalo nekaj mladeničev v morju. Naenkrat pa se je pojavil med njimi možakar z zahtevom, da mu mora vsak kopalca plačati en dolar pristojbine za kopanje, češ da je ocean njegov. Mladeniči so se sprva smejali, ker so mislili, da gre le za šalo. Ko je pa možakar le vedno bolj resno in energično zahteval od njih svoj denar, so ga prijeli in peljali na bližnjo policijsko stražnico. Tu se je stvar kmalu razjasnila. K možu sta prišla namreč nekaj dni prej dva neznanca, ki sta mu svetovala, naj kupi del oceana, ki da je njihova last, za 200 dolarjev. Sta namreč v denarni zadregi in zato mu od svoje oceanske lastnine rada odstopita dva kvadratna kilometra po zelo nizki ceni. Denar bo kmalu dobil nazaj, ker lahko vse kopalce, ki se bodo v tem delu oceana kopali, obdavči. Mož je tujcema res izplačal 200 dolarjev, misleč, da

bo res na račun novega kopališkega davka kmalu obogatil. Policija išče sedaj prevezana sleparja, da ne bosta prodala še drugih delov »svojega« oceana.

Ekspedicija „Krasina“ in „Perzeja“

Ledolomilec »Krasina« bi moral že začetkom junija odpluti v Karsko morje, da sodeluje pri preiskovanju severno-morske poti. Ker pa upravni organi zadržujejo »Krasina«, ki stoji še vedno v leningrajskem portu neopremljen, je v nevarnosti vsa ekspedicija. Prof. Viza in akademik Krilov vztrajata namreč na tem, da se poda na ekspedicijo »Krasina«, ne pa kak drug ledolomilec.

Poskusi razstreljevanja ledu, ki jih je vršil »Perzeja« so se posrečili le z amonalom, dočim je sam termit (dvoje vrst razstreljiv) brez primesi neporabljen, pač pa deluje v zmesi z margancevim oksidom. Amonal v količini 15 do 30 kg razkolje ledeno goro s površjem nad 2000 m debelo do 6 m na več kosov. Prof. Šulejkin je s poskusi zadovoljen. »Perzeja« se te dni že drugič letos odpravlja na polarni krog.

„Klub lepih jerebic“

Kakor poroča dunajska »Neue Freie Presse« iz Pariza, so tam ustanovile najbolj znane pariške pisateljice klub sladkosnedk, ki se imenuje po delikatnih jerebicah »Klub lepih jerebic«. Znano je sicer, da v kuharski umetnosti moške znatno nadkriljujejo žene, kar Francozinje moškimi tudi brez ugovora priznavajo, nekaterim feministkam pa ta nadvlada moč v kuhinji le ni bila všeč in zato so najbolj znane francoske pisateljice sklenile ustanoviti zgoraj omenjeni »klub lepih jerebic« — »les belles perdrix«. »Lepe jerebice« se zbirajo vsak mesec po enkrat v neki znani pariški restavraciji, kjer si dajo postreči iz izbranimi jedili in z odličnim vinom. Vsako leto enkrat pa prirede slavnostni banket, kamor pripeljejo lahko tudi moške goste s seboj, a ne svojih mož. Nekateri restavracije v Parizu, kamor zahajajo »lepe jerebice«, so mnogo pridobile na svojem slovesu. Članica tega kluba je n. p. pisateljica Andrée Viollis, mogoče najbolj znana francoska pisateljica današnje dobe. Članica kluba je tudi Gabriela Reval, ki je zelo ponosna na svojo sličnost s slavnim George Land. Ta je nedavno potovala po Normandiji, kjer se je ustavila v mestecu Caen in prav po kraljevsko obedovala. Lastnik hotela jo je vprašal, kdo je in odkod. »Jaz sem Gabriela Reval,« je odgovorila, meneč, da je njena pisateljska slava prodrla tudi že v Normandijo. »A, vi ste to,« je vzklilnil hotelir, »torej ena od kluba lepih jerebic!« O njeni pisateljski slavi ni vedel ničesar, pač pa o njenem klubu. In Aurora Sand, vnukinja slavne George Sand, postane kar pesniška, če govori o svojem klubu: »Lepe in dobre jedi mi nadomeščajo dostikrat dolgo potovanje. Če je v Parizu megla, si naročim ananas, in če ugriznem v ta plemeniti sad, se mi zdi, da sem nekje daleč, daleč... Če pokusim na italijanski način pripravljena jajca, mislim, da sem nekje v Apeninih. In če mi dim in smrad bencina v Parizu preveč nagajata, si pripravim skledo mandeljev, rozin in pomaranč in vse je dobro!«



ANATOLE FRANCE:
BOGOVI
SO ŽEJNI

Vračal se je skozi Elizejska Polja, kjer so ženske v svetlih oblekah šivale ali vezle, sedeč na lesenih stoli, medtem ko so se njihovi otroci igrali pod drevjem. Prodajalka oblatov s svojo škatlo v obliki bobna ga je spomnila prodajalke oblatov v drevoredu Vdov, in zadelo se mu je, da je med tem dvojnim srečanjem potekla cela doba njegovega življenja. Prekoračil je Revolucijski trg. V Tuilerijskem vrtu je začul, kako buči v daljavi brezkončno vršenje velikih dni, tisti edino-dušni glasovi množic, ki so po zatrtjevanju neprijateljev Revolucije za vselej umolkli. Pospešil je korake v naraščajočem krik, dospel v ulico Honoré ter videl, da po njej vre množica moških in žensk, ki so vzklkali: »Živela Republika! Živela Svoboda!« Zidovi vrtov, okna, balkoni, strehe, vse jo bilo natlačeno z gledalci, ki so vihteli klobuke in robce. Spredaj je stopal sapér, ki je delal prostor za spreved, za njim pa je korakal počasi sredi mestnih stražnikov, narodnih gardistov, huzarjev, topničarjev in orožnikov, skoro po glavah grajanov, človek žolčaste polti, s hrastovim vencem krog čela, telo zavito v staro zeleno levito s hermelinovim ovratnikom. Ženske so ga obsipale s cveticami. Krog sebe je metal bodeče poglede svojih žoltih oči, kakor da v tej navdušeni množici še vedno išče sovražnikov naroda, ki jih treba ovaditi, izdajice, ki jih treba kaznovati. Ko je prišel mimo, je Gamelin razoglav pridružil svoj glas stotisočerm glasovom ter vzklikal:

»Živel Marat!«

Slavljenec je vkorakal nalik Usodi v dvorano Konventa. Medtem ko je množica počasi odtekala, si je Gamelin, sedeč na kantonu v ulici Honoré, moral tiščati srce z roko, tako silno mu je utripalo. To, kar je pravkar videl, ga je navdajalo z vzvišenim genotjem in go-rečim navdušenjem.

Oboževal, ljubil je Marata, ki je, dasi ves bolan, z vnetimi žilami, ves razjeden od gnojnih oteklin, črpal ostanek svojih moči v službi Republike ter ga v svoji ubožni, vsakomur odprti hiši, sprejemal z razprostrtimi rokami, mu govoril z vneto o javnem blagru ter ga včasih povpraševal o nakanah zločincev. Čudil se je, da so sovražniki pravičnega, s tem da so mu pripravljali pogibelj, zagotovili njegov triumf; blagoslavljal je revolucijonarno sodišče, ki je, oprostivši Prijatelja naroda, vrnilo Konventu najbolj vnetega in najčistejšega vseh zakonodavcev. Pred njegovimi očmi je vedno in vedno vstajala od vročice goreča glava, ovita z vencem za državljanske čednosti, ta obraz, zaznamovan s pečatom krepstnega ponosa in neusmiljene ljubezni, to opustošeno, razorano, mogočno lice, ta krčevito stisnjena usta, te široke grudi, ta umirajoči orjak, ki se je zdela, da s svojega živga zmagoslavnega voza kliče svojim so-državljanom: »Bodite po mojem vzgledu domoljubni do smrti.«

Ulica je opustela, noč jo je zakrivala s svojo senco; prižigalec svetilk je prišel mimo s svojo palico, Gamelin pa je šepetal:

»Do smrti!...«

V.

Ob deveti uri zjutraj je našel Evarist v luksemburškem vrtu Elodijo, ki ga je čakala na klopi.

Ves ta mesec, odkar sta bila drug drugemu priznala ljubezen, sta se videvala vsak dan pri »Amorju slikarju

ali pa v delavnici na thionvillskem trgu; svidenja so bila zelo nežna, a vendar je bila v njih neka vzdržnost, ki jo je nalagal njuni intimnosti značaj tega resnega in krepstnega ljubimca, vernega in dobrega grajana, ki je bil pripravljen združiti se s svojo ljubico pred zakonom ali pa pred Bogom samim, kakor nanesejo okoliščnosti, a je hotel storiti to le pri belem dnevu in javno. Elodija je sicer rada priznavala vso častivrednost tega sklepa; toda ker ni mogla upati na to možnost, ki so jo onemogočale vse najrazličnejše okoliščnosti, in ker ni marala kljubovati družabnim ozirom, si je sama pri sebi stavila za cilj zvezo, ki bi ostala tajna in radi tega dopustna tako dolgo, da bi ji trajnost priborila tudi ugled in spoštovanje. Upala je, da nekega dne premaga pomsileke tega vse prespoštljivega ljubimca; in ker mu je hotela čim preje priti z vsemi potrebnimi odkritji, ga je bila naprosila za enourni razgovor v samotnem vrtu ob kartuzijanskem samostanu.

Pogledala ga je z nežnim in odkritim izrazom, ga prijala za roko, posadila ga poleg sebe ter mu govorila z veliko zbranostjo:

»Preveč vas čislam, da bi vam mogla kaj prikrivati, Evarist. Smatram se za vredno vas: bila bi pa vas nevredna, ako vam ne bi vsega povedala. Poslušajte me in bodite mi sodnik. Nimam si očitati nikakega podlega, nizkega ali vsaj sebičnega dejanja. Slabotna sem bila in lahkoverna... Prijatelj, imejte pred očmi težavno priliko, v katerih sem živela. Saj veste: matere nisem imela več; moj oče, še mlad, je mislil samo na svojo zabavo in se ni brigal zame. Bila sem dovetna: narava me je obdarila z nežnim srcem in plemenito dušo; in dasi mi ni odrekala trdne in zdrave sodbe, je vendar čuvstvo v meni nadvladalo razum. Oh, tudi danes bi ga še nadvladalo, da si nista oba, srce in razum, popolnoma edina v tem, da se vam udam vsa in za vedno, Evarist!«



Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 14484.

Pregled nalezljivih bolezni v Dravski banovini od dne 1. junija do dne 7. junija 1930.

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostali v oskrbi
Skupina tifuznih bolezni.					
Brežice	2	1	—	—	3
Celje	1	—	1	—	—
Kamnik	1	—	—	—	1
Laško	4	1	1	—	4
Litija	1	—	—	—	1
Logatec	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	1	—	—	—	1
Ljubljana (mesto)	3	—	—	1	2
Maribor desni breg	1	—	—	—	1
Maribor (mesto)	1	—	—	—	1
Prevalje	1	—	—	—	1
Radovljica	2	—	—	—	2
Skupaj	19	2	2	1	18

Škrlatinka. — Searlatina.					
Brežice	2	—	1	—	1
Celje	8	5	4	—	9
Dolnja Lendava	1	—	1	—	—
Kamnik	6	3	—	—	9
Kranj	4	—	—	—	2
Konjice	1	—	1	—	—
Krško	8	2	2	—	8
Laško	12	4	2	1	13
Logatec	2	—	—	—	2
Ljubljana (srez)	3	3	—	1	5
Ljubljana (mesto)	8	1	—	—	9
Ljutomer	2	7	2	—	7
Maribor desni breg	1	—	—	—	1
Maribor levi breg	5	—	3	—	2
Maribor (mesto)	18	2	2	—	18
Murska Sobota	2	—	—	—	1
Novo mesto	—	1	1	—	—
Ptuj	2	2	1	1	2
Ptuj (mesto)	2	—	—	—	2
Radovljica	2	—	—	—	2
Slovenjgradec	1	—	—	—	1
Šmarje pri Jelšah	8	1	—	—	9
Skupaj	98	31	23	3	103

Ošpice. — Morbilli.					
Gornjigrad	37	—	—	—	37
Kranj	2	—	2	—	—
Konjice	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	1	1	—	—	2
Murska Sobota	1	—	1	—	—
Prevalje	4	—	4	—	—
Radovljica	1	—	—	—	1
Slovenjgradec	2	—	—	—	2
Šmarje pri Jelšah	5	1	6	—	—
Skupaj	54	2	13	—	43

Davica. — Diphteria et Croup.					
Brežice	5	2	—	—	7
Celje	5	—	2	1	2
Kranj	2	1	—	—	3
Krško	—	1	—	—	1
Litija	—	1	—	—	1
Logatec	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	10	2	1	—	11
Ljubljana (mesto)	3	3	1	—	5
Maribor desni breg	1	—	—	—	1
Maribor (mesto)	4	—	—	—	4
Novo mesto	1	—	—	—	1
Prevalje	2	—	—	—	2
Radovljica	1	—	—	—	1
Slovenjgradec	6	—	3	—	3
Šmarje pri Jelšah	5	1	2	—	4
Skupaj	46	11	9	1	47

Nalezljivo vnetje možganov. — Meningitis cerebrosppinalis epidemica.					
Laško	1	—	—	—	1
Novo mesto	1	—	—	—	—
Skupaj	2	—	1	—	1

Dušljivi kašelj. — Pertussis.					
Brežice	26	3	10	—	19
Kranj	18	4	—	—	22
Konjice	6	—	3	—	3
Šmarje pri Jelšah	40	—	—	—	40
Skupaj	90	7	13	—	84

Sen. — Erysipelas.					
Celje	1	—	—	—	1
Dolnja Lendava	—	1	—	—	1
Gornjigrad	1	—	1	—	—
Krško	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	—	1	—	—	1
Ljubljana (mesto)	—	1	—	—	1
Ljutomer	2	—	2	—	—
Maribor desni breg	—	1	—	—	1
Maribor levi breg	3	—	3	—	—
Maribor (mesto)	4	—	—	—	4
Novo mesto	2	—	—	—	2
Prevalje	2	—	—	—	2
Ptuj	1	—	—	—	1
Ptuj (mesto)	1	—	1	—	—
Radovljica	1	1	—	—	2
Skupaj	19	5	7	—	17

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostali v oskrbi
Krčevita odrevenelost. — Tetanus.					
Celje	—	2	—	1	1
Murska Sobota	1	—	—	—	1
Ptuj	—	1	—	—	1
Skupaj	1	3	—	1	1
Odrevenelost tilnika. — Polyomyelitis acuta.					
Ljubljana (srez)	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1
Mumps. — Parotitis epidemica.					
Murska Sobota	—	1	—	—	1
Skupaj	—	1	—	—	1

Ljubljana, 18. junija 1930.

Po naredbi bana:
Dr. Mayer.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

T 32/30—2. 1553

Amortizacija.

Na prošnjo Majer Marije, žene instalaterja v Ljubljani, Florjanska ulica 21, se uvede postopanje za amortizacijo sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilka baje izgubila, ter se njih imetnik pozivlja, da uveljavi tekom 6 mesecev, počenski od dneva te uradne razglasitve, svoje pravice, sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: vlozne knjižice Ljudske posojilnice v Ljubljani: št. knjižice 47.454 na ime Kalan Helena z zneskom 5123/43 Din, št. knjižice 47.456 na ime: Karlin Jožefa z zneskom 5138/76 Din, št. knjižice 47.457 na ime: Tome Silva z zneskom 4857/50 Din, in sicer nevinkulirane in glaseče se na prinosnika.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. V., dne 31. maja 1930.

T 34/30—1. 1552

Amortizacija.

Na prošnjo Janka Gabrijele, železničarja v Verjah 93, pošta Medvode obč. Šmartno pod Šmarno goro se uvede postopanje za amortizacijo sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil, ter se njih imetnik pozivlja, da uveljavi tekom 6 mesecev, počenski od dneva te uradne razglasitve, svoje pravice, sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: vlozna knjižica Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani št. 5666 z dne 15. februarja 1930 za Din 15.939/90, glaseča se na ime Gabriel Jank in na glaslo.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 17. junija 1930.

C III 266/30—1. 1550

Oklic.

Sadnik & Kraker, minufakturna veletrgovina v Ptuj, je vložila zoper Turina Ludovika, trgovca pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, sedaj neznanega bivališča, tožbo radi Din 1910—s prip.

Narok za ustno razpravo se je določil na dan

8. julija 1930. ob osmih pri tem sodišču v sobi št. 14.

Ker je sedanje bivališče toženca Turina Ludovika neznan, se mu postavlja za skrbnika gospod Josip Kogej, sodni oficial v Ptuj.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. III., dne 21. junija 1930.

E 227/30—10. 1551

Dražbeni oklic.

Dne 19. julija 1930 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Ostrog, vl. št. 1199.

Cenilna vrednost: 2977 Din 50 p; najmanjši ponudek 1985 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kostanjevici, dne 7. junija 1930.

E 2242/30—5. 1554

Dražbeni oklic.

Dne 25. julija 1930 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 15 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Golo brdo, vl. št. 188.

Cenilna vrednost: 17.244 Din; najmanjši ponudek: 11.500 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Deželno sodišče v Ljubljani, dne 13. junija 1930.

E 264/30. 1556

Dražbeni oklic.

Dne 1. avgusta 1930 ob pol desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin (poslopja, zemljišča): zemljiška knjiga k. o. Letuš, vl. št. 370.

Cenilna vrednost: 28.516 Din; vrednost pritikline: 106 Din; najmanjši ponudek: 21.387 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče na Vranskem, dne 6. junija 1930.

E 303/30. 1557

Dražbeni oklic.

Dne 1. avgusta 1930 ob pol enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin (poslopja, zemljišča): zemljiška knjiga k. o. Smatevž, vl. št. 195, 117; k. o. Gomilsko, vl. št. 153; k. o. Šmiklavž, vl. št. 263.

Cenilna vrednost: 65.108 Din; vrednost pritikline: 581 Din; najmanjši ponudek: 43.406 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče na Vranskem, dne 20. junija 1930.

Kps 111/30—18. 1555

Razglas.

Podpisano okrajno sodišče je s sodbo Kps 111/30—3 z dne 23. maja 1930 po § 55. k. z. prepovedalo Vevarju Ignaciju, rojenemu 3. junija 1879 v Goričah, obč. Predvor, srez Kranj, oženjenemu črevljarju iz Gorič 20, zahajati v krčme za dobo enega leta.

Prepoved stopi v veljavo dne 22. junija 1930 in traja do dne 22. junija 1931.

Okrajno sodišče v Kranju, odd. III., dne 31. maja 1930.

Preds. 412—4/30—2. 2—1

Razpis.

Odda se mesto pisarniškega uradnika pri okrajnem sodišču v Konjicah.

Svojeručno spisane, pravilno kolkovane in opremljene prošnje naj se vložijo po službeni poti najkasneje do dne

15. julija 1930.

pri podpisnem predsedništvu.

Obširnejši razpis glej v »Službenih objavah« dnevnika »Jugoslovan« z dne 25. junija 1930.

Predsedništvo okrajnega sodišča v Celju, dne 26. junija 1930.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Preds. št. 236. 1548

Razpis službe inženjerja-arhitekta.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje službo

inženjerja-arhitekta

v VI. položaju skupine A, s celokupnimi letnimi službenimi prejemki Din 60.000—, odnosno po dogovoru in s pravico do napredovanja in pokojnine po službeni pragmatiki nameščencev Pokojninskega zavoda.

Prosilec mora predložiti dokaze, da je z uspehom dovršil oddelek za visoke zgradbe na kakih tehnični visoki šoli in položil predpisane izpite, dalje da je dovršil najmanj 5-letno praktično službovanje v svoji stroki, ter mora predložiti tudi dokaze o samostojno izvršenih praktičnih delih.

Prosilec se zaveže z vstopom v službo, da zadobi najdalj tekom 1 leta po nastopu službe pravico do samostojnega izvrševanja vseh del, spadajočih v njegovo stroko.

Prošnje, opremljene s kršnim listom, domovnico, zrelostnim izpričevalom in z izpričevali o položnih izpiti na tehnični visoki šoli, pravstvenim in zdravniškim izpričevalom kakor končno s curriculum vitae ter dokazom o odsluženju prezenčni vojaški službi, se morajo vložiti najkasneje do ponedeljka,

dne 7. julija 1930

pri ravateljstvu Pokojninskega zavoda v Ljubljani, Gledališka ulica 8/III.

V Ljubljani, dne 24. junija 1930.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Razne objave

Objava.

Tamburaško društvo »Bratstvo« v Sevnici se je radi maloštevilnega članstva prostovoljno razšlo.

V Sevnici, dne 12. junija 1930.

Za tamb. zbor »Bratstvo«:

Franc Walland, Sevnica ob Savi 58 s. r.

Objava.

Šoferska legitimacija glaseča se na ime: Jonke Franc, Ljubljana Miklošičeva 6, izgubljena v Zagrebu dne 19. junija 1930, se proglašja kot neveljavna.

Jonke Franc s. r.

Objava.

Izgubil sem zrelostno izpričevalo mariborske gimnazije z dne 11. julija 1911, glaseče se na ime Senčar Karel.

Proglašam ga za neveljavno.

V Ljubljani, dne 25. junija 1930.

Dr. Senčar Karel (Drago) s. r.

Objava.

Izgubil sem legitimacijo tehniške fakultete univerze v Ljubljani na ime: Čulafić Milan iz Polimlja (Črna gora).

Proglašam jo za neveljavno.

Čulafić Milan s. r.